Пізнаємо природу

Сьогодні 18.03.2024

Υροκ №52

Дата: 20.03.2024

Клас: 6-Б

Предмет: Пізнаємо природу

Урок: № 52

Вчитель: Капуста В.М.

Що таке природні та штучні угруповання. Повторення. Планети-гіганти

ВСІМ Мета уроку:

- ознайомити учнів з поняттями "природні угруповання" та "штучні угруповання«;
- вчити розуміти основні відмінності між природними та штучними угрупованнями;
- вивчити природні угруповання як складову частину екосистем та їхньої ролі у біорізноманітті;
- аналізувати вплив людської діяльності на природні угруповання та їхнє збереження;
- ознайомити з прикладами штучних угруповань у різних сферах людської діяльності (наприклад, міські поселення, агропромислові комплекси, інфраструктурні споруди тощо);
- вдосконалювати обізнаність учнів з поняттями, які стосуються географічних об'єктів та їхньої класифікації, щоб учні розуміли, що природні угруповання формуються внаслідок природних процесів, тоді як штучні угруповання створюються людиною для задоволення своїх потреб, з'ясувати, як ці угруповання взаємодіють між собою та з якими проблемами вони можуть зіткнутися в результаті людської діяльності;
- виховувати бережне відношення до природи...

Нумо, діти, підведіться! Всі приємно посміхніться. Продзвенів уже дзвінок, Починаємо урок!

Програма «Як почуває себе ненька Україна?» в прямому ефірі

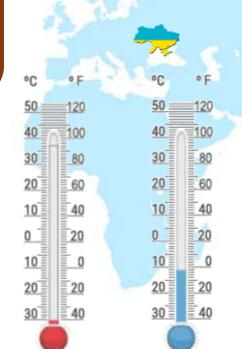

Привіт, друзі! А яка зараз пора року? Який місяць? Яке сьогодні число?

Мої вітання!
Яким було вранці небо, коли ми йшли до школи?
Що стосовно опадів?
Кому відома температура повітря?

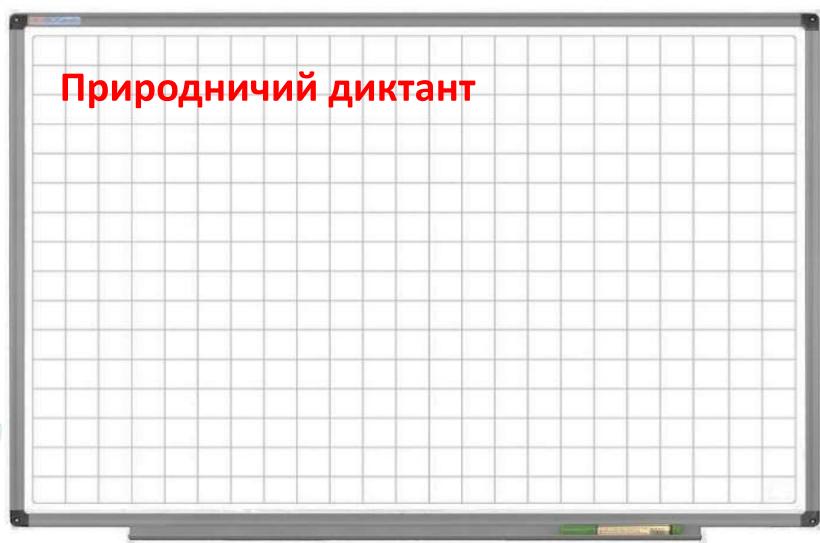

Перевірка домашнього завдання

Планети - гіганти

_{Підручник}. Сторінка

Юпітер - Найбільша планета Сонячної системи.

Ця велетенська газова куля обертається навколо своєї осі за 10 годин! Швидке обертання викликає в атмосфері потужні вітри, швидкість яких сягає до 500 км/год. Через це на поверхні планети ти бачиш кольорові смуги.

Навколо Сатурна красуються тисячі кілець, кожне з яких складається з крижаних уламків. Супутник Сатурна Титан має власну густу атмосферу, а на Енцеладі космічний апарат виявив сліди води, яку вивергають гейзери.

Уран — найхолодніша планета Сонячної системи. Найнижча температура, зареєстрована в атмосфері Урана, становить –224 °C. Планета обертається навколо Сонця, «лежачи на боці»

Космічні апарати зафіксували на **Нептуні** найсильніші вітри серед планет Сонячної системи.

Слово вчителя

Усі організми та біологічні явища взаємозв'язані з навколишнім середовищем. З довкілля організми отримують речовини, енергію та інформацію про стан і зміни в природі. У свою чергу, вони також вивільняють речовини й енергію в середовище та активно змінюють його.

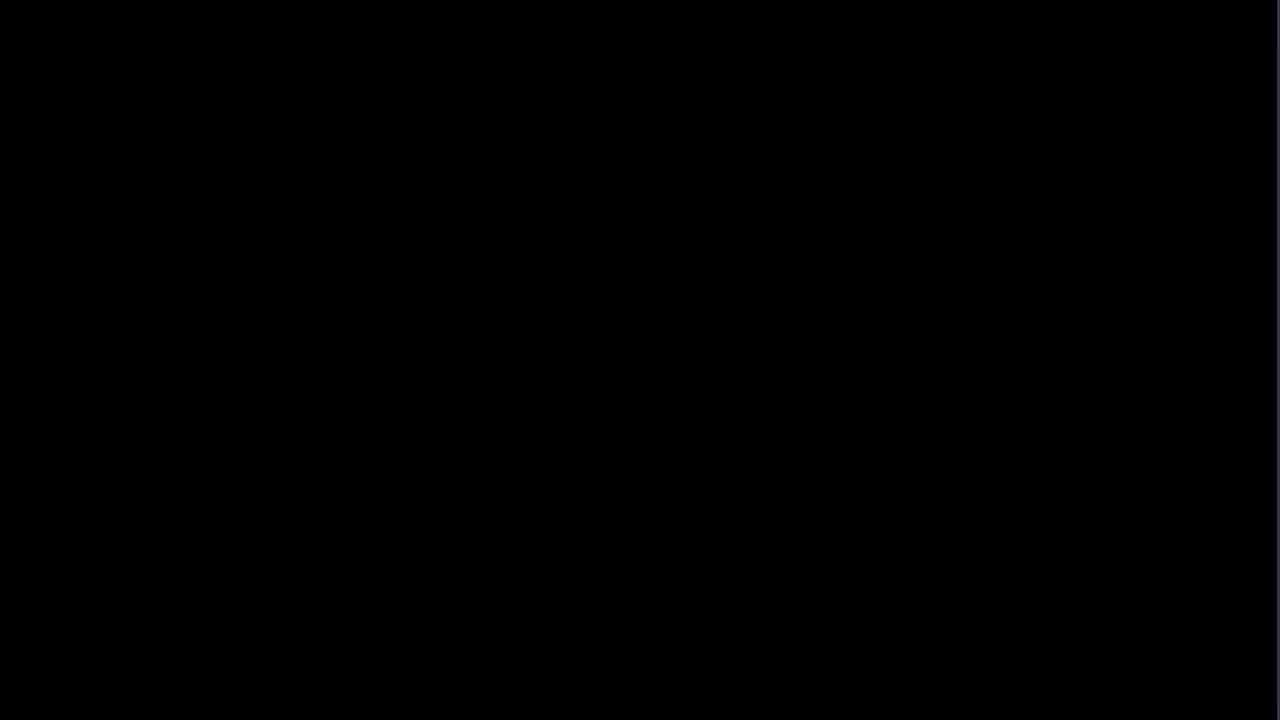
Робота в підручнику

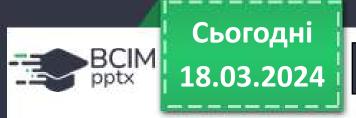
_{Підручник.} Сторінка

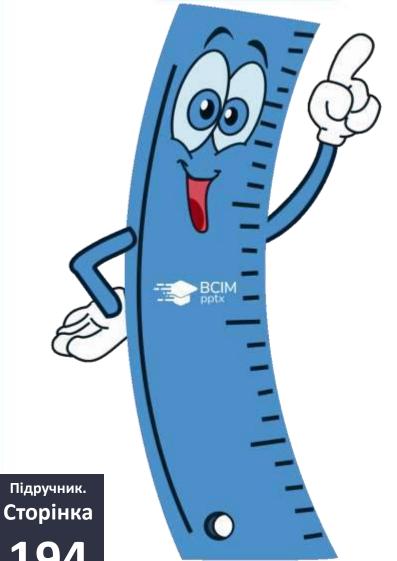
194

Розглянь малюнок 217. Які із цих екосистем наземні, а які — водні? Назви живі та неживі компоненти кожної екосистеми.

Сукупність організмів одного виду, які проживають на певній території та можуть вільно схрещуватися між собою, називають популяцією.

Усю сукупність організмів, які населяють ділянку суші чи водой ми, називають угрупованням.

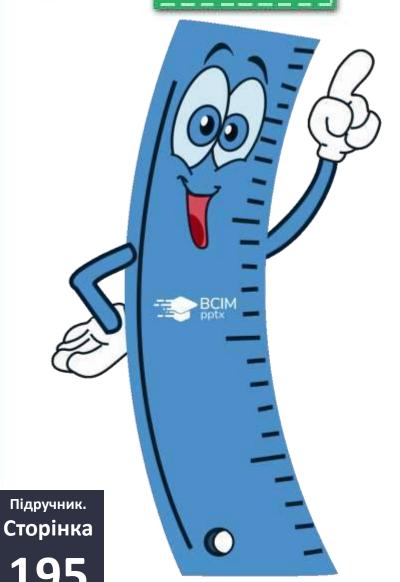
Слово вчителя

До складу угруповань входять бактерії, рослини, гриби і тварини, між якими розподілені певні «обов'язки» та існують певні взаємозв'язки. Рослини утворюють зелену масу, яка є їжею для тварин. Тваринні істоти, споживаючи її, регулюють кількість рослин на території. Рештки рослин і тварин годують бактерій та гриби, які розкладають їх до мінеральних речовин. І рослини знову можуть синтезувати зелену їжу, використовуючи ці сполуки в процесі мінерального живлення.

Запам'ятай

Угруповання бувають природні (лісові, озерні, болотяні) та штучні (садові, паркові чи городні).

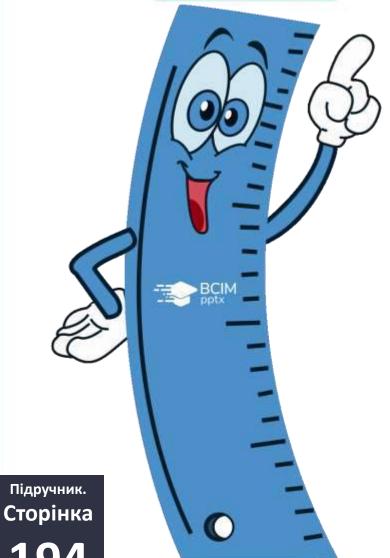
Слово вчителя

До складу угруповань входять бактерії, рослини, гриби і тварини, між якими розподілені певні «обов'язки» та існують певні взаємозв'язки. Рослини утворюють зелену масу, яка є їжею для тварин. Тваринні істоти, споживаючи її, регулюють кількість рослин на території. Рештки рослин і тварин годують бактерій та гриби, які розкладають їх до мінеральних речовин. І рослини знову можуть синтезувати зелену їжу, використовуючи ці сполуки в процесі мінерального живлення.

Екосистема — це сукупність живих організмів, які пристосувалися до спільного проживання в певному середовищі існування й утворюють з ним єдине ціле.

Приклади екосистем

Річка

Mope

Ліс

Степ

Луки

Океан

Пустеля

Болото

підручник. Сторінка

Між організмами екосистеми виникають різні взаємозв'язки. Найчастіше вони зумовлені живленням, коли організми одного виду слугують кормом для інших видів.

Запам'ятай

Для опису послідовності організмів — споживачів корму використовують термін харчовий ланцюг (ланцюг живлення).

Робота в підручнику

Підручник. **Сторінка**

196

Розгляньте та обговоріть малюнок 218.

Фізкультхвилинка

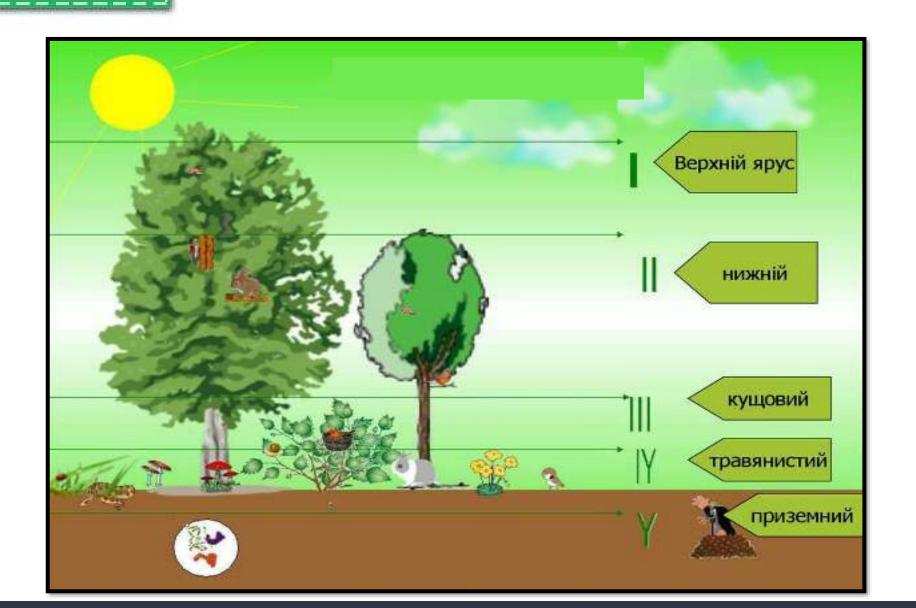
Слово вчителя

Ще однією важливою особливістю природних біоценозів є урегульоване територіальне розміщення організмів. Різні рослини мають різну висоту й розташовуються в угрупованні надземними ярусами. З кожним ярусом пов'язане своє тваринне та мікробне населення. Спостерігається і підземна ярусність, що проявляється в розташуванні коренів рослин на різній глибині. Ярусність угруповання забезпечує повніше використання природних умов (світло, тепло, ґрунт, вологість).

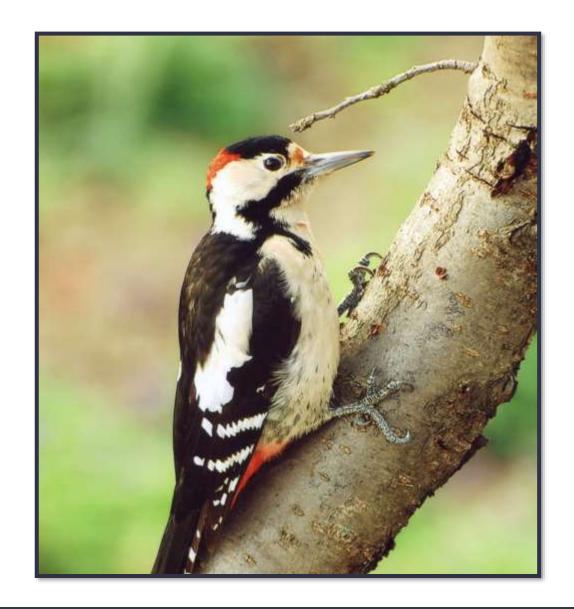

Розглянь малюнок. Розкажи які живі організми утворюють яруси

Яка роль дятла в лісових угрупованнях?

_{Підручник}. Сторінка

Штучні угруповання— це сукупність організмів на певній території, які існують завдяки людській діяльності

_{Підручник.} Сторінка

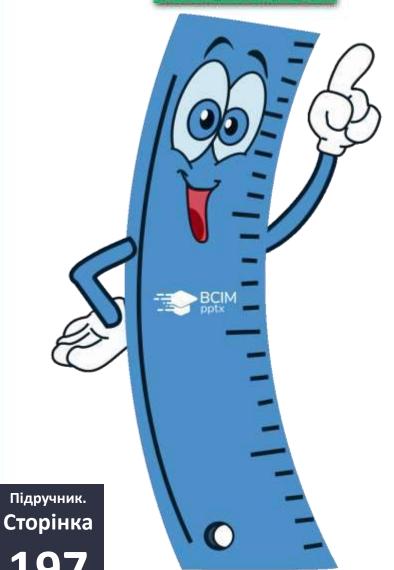
Національний дендрологічний парк «Софіївка»

_{Підручник.} Сторінка

Запам'ятай

Добір організмів у штучні угруповання здійснює людина, а не природні умови. Тому штучні угруповання не здатні самостійно існувати тривалий час. Без догляду людини вони швидко змінюються і зникають або перетворюються на угруповання, схожі на природні.

Дай відповіді на запитання

Що таке популяція? Наведи 2—3 приклади популяцій в одному угрупованні.

Що таке угруповання організмів? У чому відмінність угруповання й популяції

підручник. Сторінка 1 **О О**

Порівняй природні та штучні угруповання.

Домашне завдання

Зворотній зв'язок Human або ел. пошта <u>valentinakapusta55@gmail.com</u>

Підручник § 43, ст. 194-198, опрацювати; запитання ст. 193 (1, 4 письмово), скласти конспект.

Обери погоду уроку

